

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie 2.000.000 Mk.
Z odnośnikiem do domu 2.200.000 Mk.
Na prowincji z przesyłką
pocztową 2.500.000 Mk.
zagranicą 4.000.000 Mk.
Cena pojed. egzemplarza 100.000 Mk.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
str. 1. 2. 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10. zwyczajne gr. 5.
ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 6 po poł.

№ 10 (7639)

Sobota, dnia 12 Stycznia 1924 r

Rok XXII

STOWARZYSZENIE RZEMIEŚLNİKÓW CHRZEŚCJAŃSKICH Piekarska 7.

urządza w lokalu własnym w sobotę, 12 b. m. o godz. 10 wieczorem

na dochód ruchomej kuchni

WIELKA MASKARADĘ

3 nagrody dla najpiękniejszych masek. Dwie orkiestry. Bufet bogato zaopatrzony.
Cena wejścia 3 miliony, dla masek 2 miliony. 39

Wielki Bal Maskowy

Restauracja „Europa” urządza dla swych bywalców, w dniu 12 b. m. to jest
w sobotę o godzinie 9 wieczór

Wielką Maskaradę

Na którą wszystkich sympatyków ma zaszczyt prosić

Zarząd.

Wejście tylko za zaproszeniami. Doborowa kuchnia. Bufet suto zaopatrzony w trunki.

36

Ex-minister Kucharski

o ministrze Grabskim.

„Goniec Krakowski” z dn. 6 bm. zamieszcza na pierwszej stronie artykuł, odciekający tak zw. schadenfreude na widok „oblędnego tańca drożyzny”.

Organ p. Kucharskiego wylewa izer kroki dyle na widok kryzysu drożyznianego, który wywołuje konkurent p. eksministra p. Grabski.

Gdyby nie te smutne czasy, gdyby nie to, iż awantury waloryzacyjne odbijają się na naszych plecach — możnaby było zdychać ze śmiechu, czytając „pouczenia” i tryady „Gońca” pod adresem rządu p. Grabskiego.

Przy p. Kucharskim był w Polsce raj: drożyzny jakby nie było, albowiem:

Od kilku tygodni przeżywamy w Polsce dotkliwy kryzys drożyzniany... Doszło do takiego absurdu, że ceny pewnych artykułów pierwszej potrzeby skaczą już nawet nie z dnia na dzień ale w ciągu jednego dnia kilkakrotnie. Chleb i mięso, węgiel, ubranie i dziesiątek innych artykułów pierwszej potrzeby doszły do takiej wysokości, że nie stoją w żadnej propozycji do zarobków, jakie dziś pobierają trzy czwarte społeczeństwa. Nędza potworna zagląda w szeregi robotnicze, urzędnicze i niektóre wolne zawody. Poza pewnymi wyjątkowymi grupami w owych szeregach, wszyscy inni cierpią głód i chłód — w całym tego słowa znaczeniu.

Na dobitkę zła zaczyna się szerzyć bezrobocie, wiele przedsiębiorstw przemysłowych znajduje się albo w przededniu ruiny, albo ogranicza się do minimum. Fakt ten oczywiście odbija się również na rzeszach pracowniczych.

„Od kilku tygodni”, co znaczy w przetłomaczeniu na język niedyplomatyczny — od chwili przyścia do rządu p. Grabskiego.

Cóż jest przyczyną tej drożyzny? Czy marka nasza jest złym pieniądzem? Ale gdzież tam!

„Do niedawna jeszcze mówiono nam, że przyczyną drożyzny jest złe pieniądze, jakim jest marka polska, że mamy passywny bilans handlowy, że przyczyną jest zwyżka dolara.

Tymczasem, dziś twierdzenie powyższe należy już włożyć między bajki. Marka polska jest do pewnego stopnia stabilizowana, dolar nie skacze po warjacku, mamy oddawną aktywny bilans handlowy, a drożyzna rośnie i rośnie. Faktem jest że dziś bardzo wiele artykułów pierwszej potrzeby jest już znacznie droższych nawet w parętycie złota tak, że opłaciłoby się raczej sprowadzać je z zagranicy i płać za ów towar w walucie obcej.”

Marka jest doskonałą walutą. Zwłaszcza po „ustabilizowaniu” jej przez p. Kucharskiego.

Zło tkwi zatem gdzie indziej. Gdzie?

W rządzie!

„Co robi rząd w tej sprawie?

Poprzedni walczył z drożyzną, była to wprawdzie czasami niewystarczająca walka, ale... efekt, chociaż mały, był. Tymczasem obecnie nie słyszymy o żadnych próbach nawet, nie wiemy nic w tej dziedzinie. Prawda, nowy rząd nie miał jeszcze wiele czasu na dokonanie czynów, ale... istnieje przecież specjalny urząd do walki z drożyzną, lichwią i spekulacją, funkcjonuje prawidłowo i bez przerwy, ale, takie są jego konkretne czyny?”

Właśnie. Dawniej... efekt, chociaż mały, był!”

To też społeczeństwo tęskni za p. Kucharskim. Albowiem:

„Był okres, kiedy społeczeństwo wierzyło w ten urząd, kiedy żywiołowo chciało z nim współdziałać. Kiedy tworzyło obywatelskie instytucje w tym celu. Niestety, dobra wiara i wola społeczeństwa potraktował ów urząd, jak zachcianki niedojrzałych dzieci, nie wykorzystał rozpędu i podważył w nim dobrą wiarę w prawdziwość zamierzeń owego urzędu.

Spółczeństwo odsunięte od współpracy niższe, a urząd, urzęduje ale gdzieś na księżycu.”

A więc?

Lekarz Dentysta

W. Zynger

przyjmuje od godz. 9-7 wieczór

ul. Warszawska 21 dom Cynaderki II p.

„Jeszcze jest czas na ratunek, ale czas osłabł.”

Rząd ma teraz głos. Byleby zechciał pojąć całą grozę położenia i, zdając sobie sprawę z tego, iż „jeszcze jest czas na ratunek” — zechce ustąpić miejsce p. Kucharskiemu!

Biedne społeczeństwo! Ledwo się zdołało uratować przed zmore „pożyczek” p. Kucharskiego, wpadło w odmet „waloryzacji” p. Grabskiego.

Wątpliwe czy oceni ono, jak należy, autoreklamę p. Kucharskiego. Niewątpliwą natomiast jest rzeczą, iż to samo społeczeństwo, nad którym tak lamentuje „Gon. Krak.”, odpowiedziałoby na pytanie, co myśli o ministrach skrabu Rzplitej: „Boże, obroń mnie od moich przyjaciół, od wrogów samo się obroni!”

Waloryzacja czynszu wedle franka szwajcarskiego.

P. Henryk Askenase zaskarżył zamieszkałą w jego domu właścicielkę szynku, p. H., o zapłatę zaległego czynszu za jeden kwartał, żądając uwzględnienia dewaluacji marki od 1 stycznia 1921 r. W tej sprawie wnosił skargę jego imięniem adw. dr. Ehrlich, (w sądzie stawał imięniem skarżącego adw. dr. Kornreich), stronę przeciwną zastępował adw. dr. Aschenbrenner.

Sąd wydał wyrok zasadzający p. Felicję Haubenstokową na zapłatę całej zaskarżonej kwoty wraz z kosztami, przyjmując na podstawie wyjaśnienia gieldy, że kwota 2,040 mkp. na leżną powodowi wedle ustawy o ochronie lokatorów przedstawiała w dniu 1-go stycznia 1921 r. przy kursie 88 mkp. = 1 fr. szwajc. kwotę 23.18 fr. szwajc.

W motywach wyroku czytamy: „Stosując ustawę formalistycznie należałoby oznaczyć komorne podstawowe na 510 mkp. zaś „podwyżkę” na 1530 mkp. Otóż nie potrzeba dowodzić, że przyznanie czynszu, a więc i równowartości za używanie powyższego lokalu przez przeciąg 3 miesięcy w sumie 2,040 mkp. byłoby absurdem. Logika i godność instytucji Sądu i ustawy nakazuje głębiej sięgnąć w sprawę. Sędzia nie jest bezduszny i ściśle formalistycznym stosowcą ustawy lecz zwłaszcza w wypadkach wątpliwych powinien martwić literę prawa ożywić przez rozumną interpretację wyrozumieć ducha ustawy i widoczny zamiar ustawodawcy.

Przy uwzględnieniu motywów ustawy o ochr. lokatorów i wyrażenie ustawy „podwyżka” komorne go, nie ulega wątpliwości, że ustawa o ochronie lokatorów chciała powiększyć dochody czynszowe właścicieli domów ponad normy naprzód po bierane. Musiała bowiem rozumieć, ustawa szczerą i społeczną zapewnienia właścicielom odpowiednich dochodów, by mogli z nich pokryć obowiązkowy remont domów, skoro stosunek najmu nie jest zwykłym, czysto prywatnym kapitałistycznym stosunkiem, lecz przez owe skutki ma pierwszorzędne społeczne znaczenie, celem zapewnienia całej ludności dachu nad głową i warsztatów pracy. A więc uniemożliwienie remontu domów, to nie tylko zniszczenie mienia prywatnego właścicieli, ale to przedewszystkiem zniszczenie siedzib ludności i warsztatów jej pracy, to zniszczenie majątku społecznego i ruina miast, tych ośrodków życia kulturalnego i państwowego, katastrofa społeczna! Z logiczną konsekwencją należy przyjąć pewnik, że ustawa, stanowiąc nowe normy czynszów, chciała, by te normy zawsze pozostały niezmiennione efektywnie!

W czasie wydania ustawy liczone są ze sta bilizacją marki i zmianą waluty, jako z pewni kiem. Ustawa, zrodzona w tych poglądach nie przewidywała katastrofy marki. Zresztą prze pis art. 23/2 ustawy nie dałby się uzasadnić bez stabilizacji dochodu czynszowego, nonsensem bowiem prawnym byłoby karać obecnie wynaj mującego za lichwę, a przecież lichwą byłoby żądanie czynszu przekraczającego w wypadku spornym kwotę 2.040 mkp.! Ogólny duch każde go ustawodawstwa, który też uwzględniony być winien (par. 7 kc), wzbraniający świadek nie-moralnych i przeciwnych dobrem obyczajom, po-piera pogląd wyrażony; bo czyż może być więcej niemoralne, nieuczciwe, krzywdzące świadek, jak zapłata obecnie 2.040 mkp. za 3-miesięczne używanie całego spornego lokalu! Niepodobna przypuścić, by ustawodawca polski chciał taką niemoralność wywołać jako stan prawny sank-

cjonować! Takie przepisy kodeksu cywilnego o pokrzywdzeniu ponad połowę wartości i nieśtu sznem wzbogaceniu o tytuł odpłatny najma, nakazują uwzględniać dewaluację marki! Marka obecna już nie jest w istocie swej tą sa-mą, jaka była w państwie polskim w obiegu w ustalenia ustawy; obecna wobec galopującej de-waluacji być przestała, a jest jedynie znakiem wymiennym.

Stąd wniosek logiczny: jeżeli w czasie wyda-nia ustawy zapłata w markach wedle relacji u-mowowej, zwalniania od obow., to dziś zapłata taka nie może zwolnić dłużnika, gdyż ten płaci już w innych markach zdeprecjonowanych. Pa-miętać należy, że woła ustawodawstwa lokalor-skiego jest, aby nie wolno było zbyt wysokiego czynszu podnosić, nie zaś, aby wolno było czynsz obniżać w dalszym ciągu poniżej te minimalne ustawowe już normy!

cieli NPR. posłów Waszkiewicza i Chądzyńskiego. Następnie konferował z min. wyznań i ośw. p. Miklaszewskim, który zdał mu relację z wi-zyty w Sulejówku u marszałka Piłsudskiego. Te wizyty stawiają w związku z zatargiem o nomi-nację marszałka na stanowisko szefa sztabu ge-neralnego.

WARSZAWA, 11.1. Prezydent Rzeczypospo-litej Wojciechowski wystosował wczoraj do mar. Piłsudskiego list w sprawie zatargu o nominację na stanowisko szefa sztabu generalnego. W liście tym oświadcza, że ustawa o organizacji na-czelnych władz wojskowych będzie w najbliż-szym czasie wniesiona do izby. Wobec tego wy-raża nadzieję, że marsz. Piłsudski nie odmówi swą j. współpracy w doniosłych kwestiach bie-żących i polityki wojskowej.

Krzys w przemyśle włókienniczym zażegnany

WARSZAWA, 11.1. Dnia 9 bm. odbyła się w ministerstwie przemysłu i handlu o godz. 2-iej popołudniu konferencja pod przewodnictwem p. ministra opieki społecznej Darowskiego, przy udziale p. ministra przemysłu i handlu Kiedro-nia, dyrektora departamentu przemysłowego w Min. Przemysłu i Handlu, głównego inspektora pracy, oraz przedstawicieli zarówno wielkiego i małego przemysłu włókienniczego w Łodzi, w sprawie przyznania robotnikom, podwyżki 62 proc. (wskaznik drożyzniany). Po dwugodzinnej konferencji przedstawiciele wielkiego przemysłu (związek przemysłu włókienniczego) wyrazili zgodę na przyznanie podwyżki 62 proc., a przed-stawiciele średniego i małego przemysłu (Kra-jowy związek przemysłu włókienniczego oraz związek właścicieli wykończalni i farbiarni) da-ła definitywną odpowiedź po odbyciu się o-gólnych narad.

Wymówienie urzędnikom banku „Kredyt Polski”

WARSZAWA, 11.1. (Tel. wł.). Dyrekcja ban-ku „Kredyt Polski” wymówiła personelowi ur-zędniczym w liczbie 17 osób posady na 3 mie-siace, nie uwzględniając przytem podwyżki płacy.

Zboże za dolary

WARSZAWA, 11.1. (Tel. wł.). Na wczoraj-szej giełdzie zbożowej nie robiono żadnych tran-zakcji z braku podaży. Niektórzy posiadacze zbo-ża już żądali cen w dolarach, przeciętnie po 2 i pół dolara za korzec. Podobny stan m. in. tłumaczyła niezwykła wyższość kosztów przewo-żu bo z mkp. 400,000 do 2500,000 za wagon to ty-lko przy kursie franka złotego 1200000. Stanowi to niemal jedną część kosztów samego zboża. Od dnia dzisiejszego 9 bm. ceny maki są nastę-pujące: żytnia 50 proc. — 452 tys. mk., siłkowa 360000 mkp., otręby z przemianu 50 proc. — 120 tys. mk., mąka żytnia 70 proc. 393000 mk., otręby 70 proc. — 115 tys. mk., razowa 322 tys.

TELEGRAMY.

Z kuluarów sejmowych.

WARSZAWA, 11.1. (Tel. wł.). W związku z niedoszłem do skutku mianowaniem marszałka Piłsudskiego na szefa sztabu gener., w kołach sejmowych mówi się o zamierzonej jakoby dy-misji gen. Sosnkowskiego ze stanowiska ministra spraw wojskowych. Jak nas informują ze stron miarodajnych gen. Sosnkowski postawił jako zasadniczy warunek pozostania na stanowisku, zmianę personalną na szeregu stanowiskach w M. S. Wojsk., a przede wszystkim nominację marszałka Piłsudskiego na szefa sztabu gen.

Posiedzenie komisji skarbowo-budżetowej

WARSZAWA, 11.1. (Tel. wł.). Na posiedze-niu komisji skarbowo-budżetowej Senatu w dniu 8 bm. referował sen. Karpiński projekt ustawy o pełnomocnictwach finansowych finansowych, a sen. Buzek preliminarz budżetowy. W dyskusji zabierał kilkakrotnie głos premier Grabski, wy-jasniając bliżej uzasadniając poszczególne punk ty swego programu skarbowego. Sen. Szarski zapytywał, kiedy minister skarbu zamierza pow-strzymać druk marki, zwracając uwagę, że mar-ka spada zbyt szybko, co wywołuje panikę w spo-łeczeństwie i panikę ta jest uzasadniona. W odpowiedzi premier Grabski wyjaśnił, że w o-becnej sytuacji spadek marki jest zrozumiały. W grudniu ub. roku wprowadził spadek ten na krótko się zatrzymał ale właściwie bez uzasad-nionych przyczyn. Interwencja na giełdzie była niemożliwą, gdyż nie było na to funduszu. Fun-dusz sanacyjny właściwie nie istnieje, są tylko weksle, ale bez żyra. Mimo to niema najmniejsze-go powodu do paniki. Dziś sanacja skarbu jest

możliwsza, niż była rok temu. Wówczas nie było bowiem ani podatku majątkowego, ani obroto-wego i były zbyt niskie taryfy kolejowe. Uchwa-lenie tych podatków pozwala przypuszczać, że przyszłą walutę będzie można stabilizować. Pre-mier Grabski w dalszym ciągu między innymi powiedział: „Nie chce postępować jak poprzedni minister skarbu, który obiecał w określonym ter-minie druk marki powstrzymać obietnicy tej nie dotrzymał. Gdy ja określe termin wstrzy-mania druku marki, termin ten będzie dotrzyma-ny, ale dziś go jeszcze podać nie mogę”.

Następne posiedzenie komisji skarbowej od-będzie się w dn. 9 bm. przed południem.

Wartość znajdujących się w obiegu marek.

WARSZAWA, 11.1. (Tel. wł.). Zgodność płat-niczą ludności polskiej charakteryzują następu-jące cyfry: Wartość znajdujących się w obiegu marek polskich, nie licząc koron i rubli wynosiła w styczniu 1919 r. przeszło 110 milionów, a w czerwcu 1920 r. przeszło 150 milj. dolarów, war-tość obiegu w końcu października 1923 r. do się-gła zaledwie 10 milionów dolarów, czyli 1/15 wartości obiegu 1920 r. i co najmniej 1/15 weź-miemy pod uwagę korony i ruble — wartość o-biegu z 1919 r. z tego wynikałoby, że zdolność płatnicza ludności była w początkach 1919 r. i w połowie 1920 r., jakdyby kilkunastokrotnie większą, aniżeli w drugiej połowie 1923 r.

O pozyskanie marszałka Piłsudskiego.

WARSZAWA, 11.1. Prezes rady ministrów p. Władysław Grabski przyjął przedstawicieli „Pia-sta” pp. Osickiego i Bobka, a także przedstawi-

STRASZNE OCZY.

39) (Powieść z francuskiego)

Przedstawmy sobie w końcu obraz miasta, nie położonego poziomo, ale planowo, z ulicami, piętrzącymi się, jak drabina, a wzdłuż ich arterji kształty, wznoszące się jak balony.

Takie jest pierwsze wrażenie a z wyżyn mia-sta napływają z wszystkich stron setki i tysiące kształtów i uchodzą w kierunku poziomym, gdzie roją się, jak mrówki.

Odniosłem wrażenie, a było ono ogólne, że przestrzeń ta jest jakimś placem publicznym. Pa-górek oznacza jego środek. Jedne kształty sto-ją dokoła niego nieruchomo. Inne zbliżają się do niego za pomocą wzdymania się i powrotnego skurczania, co zdaje się być sposobem ich poru-szania się. I tak po przejściu grupy mało waż-nej, mającej kształt bezwładny, ukazują się rze-sza kształtów żyjących.

Co się wtedy dzieje? Mimo bardzo żywych odniesionych przeze mnie wrażeń i mimo świe-żych wspomnień, nie mam odwagi opisać ich słowami. Powtarzam je: wizja przekracza granice niedorzeczności, wywołując grozę, której się u-lega, nie rozumiejąc jej. Cóż to bowiem ozna-cza? Dwa potężne kształty wysuwają swoje mac-ki, które tłaczają bezwładny kształt, przytłacza-ją go, rozdzielają, zmniejszają i wzniosły go w powietrze, zbijają w małą masę, oddzieliwszy jak uciętą głowę od pierwotnego kształtu, a w nim mruga Troje geometrycznych Oczu, bez po-wiek i bez wyrazu!

Nie, to nie oznacza nic. Są to wizje oder-wane, nierzeczywiste. A mimo to ogarnia nasze

serce lek, jak gdybyśmy patrzyli na morder-stwo lub egzekucję. A jednak oderwane te wi-zje przyczyniły się może najbardziej do wykry-cia prawdy. Nielogiczność ich doprowadziła do logicznego wyjaśnienia zjawisk. Nadmiar ciem-ności zapalił pierwsze światło.

To, co w odniesieniu do przeszłości nazy-wam chaotycznością i ciemnością, wydaje mi się dzisiaj najwyższym ładem i doskonałą jasnością. Ale owego wieczora, kiedy zresztą na dalekim niebie zbierała się burza, tłum, przestawszy się lękać, stał się bardziej hałaśliwy i agresywny. Widowisko rozczarowało go. Nie ujrzał niczego, na co czekał, i objawiał swoje niezadowolenie o-krzykami groźby pod adresem Teodora Massa gnąca. Gelowały się wypadki, które zapowiada-ły gwałtowne zakończenie widowiska.

— Massagnac! Massagnac! — krzyczano.

Stojąc w środku klatki z głową, zwróconą ku ekranowi, wyczekiwał możliwych sympto-mów innej wizji. I w istocie, symptomata te istniały.

Nagle Massagnac wyciągnął rękę. Lekkie chmurki nabrały wyraźnych konturów i ujrano, że poza mgłą zaczęło się i odbywało widowisko. Ale odbywało się z trudem, wśród całkowi-tych zacienień i zamroczeń, wskutek czego sceny z-nikały we mgle. Widziano wtedy prawie puste ulice, na których większa część sklepów była zamknięta. Nikogo nie było w drzwiach ani w oknach.

Wózec, widziany chwilami, toczył się tam ulicami. Siedzieli na nim z przodu dwaj żandar-mi w strojach z czasów Rewolucji. W tyle ksiądz i jakiś mężczyzna we fraku, w ciemnych spod-niach, z białymi pończochami.

Osobny obraz pokazał nam twarz i biust tego mężczyzny. I ja i cała amfiteatr poznał szeroka

i niezgrabną twarz króla Ludwika XVI. Patrzal zwrokiem nieruchomym i twardym.

Po kilku przerwach ujrzelismy go na wiel-kim placu, otoczonym armatami i czerniacym się od żołnierzy. Wchodził po stromych stopniach rusztowania. Nie miał na sobie fraka ani krawa-ta. Podtrzymywał go ksiądz. Czterech katów próbowało go skrepować.

Muszę tu przerwać opis tych przelotnych zjawisk, który ująłem możliwie krótko, aby za-znaczyć, że nie wywołały one takiego wrażenia grozy, jakiego można by się spodziewać, czytając moje słowa. Były zbyt krótkie, i jakby to powie-dzieć? zbyt oderwane, — i tak zle z punktu wi-dzenia kinematografu, że zamiast grozy, wywoła-ły zdezorientowanie i gniew.

Stracano nagle całe zaufanie. Smiano się i śpiewano. Złorzeczono Massagnacowi. A wy-wiska podwoiły się, gdy na ekranie jeden z ka-tów pokazał uciętą głowę króla i rozwił się w-ów mgle razem z rusztowaniem, żołnierzy i ar-matami.

Było jeszcze kilka skromnych prób, prób fil-mowych, w których wiele osób rozpoznało podó-bno królową Marię Antoninę, a mających za cel uspokojenie publiczności i pragnące pozostać do końca przedstawienia, tak drogo opłaconego. Ale nie udało się już powstrzymać gniewu tłumu.

Kto go rozpętał? Kto rzucił się pierwszy i wywołał zamieszanie, a w następstwie panikę? Śledztwo nie zdołało tego sprawdzić. Bezwątpie-nia tłum ulgi żądy swobodnego wyrażenia swo-jego niezadowolenia, a najwięksi wicherzyli le-skorzyli z tego, aby dokuczyć Teodorowi Mas-sagnacowi i dostać się do cudownego ekranu.

(D. C. N.).

Podatek dochodowy od dodatków drożyznianych i jednorazowych wynagrodzeń.

Celem ustalenia w sposób niewątpliwy postępowania przy potrącaniu w roku 1924 podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, a w szczególności od dodatków drożyznianych, wypłacanych w ciągu miesiąca już po dokonaniu wypłaty poborów stałych — Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, jak następuje:

Gdy wypłata dodatku drożyznianego, względnie innych dodatkowych wynagrodzeń perijodycznych następuje w ciągu miesiąca, już po dokonaniu wypłaty poborów stałych, wówczas celem ustalenia stopy procentowej podatku od dodatku drożyznianego, względnie innych dodatkowych wynagrodzeń, należy za podstawę przyjmować obliczoną w stosunku rocznym sumę wypłaconego już wynagrodzenia stałego i omawianych wynagrodzeń dodatkowych, ustalona w ten sposób stopa procentowa służy do obliczenia podatku od dodatkowych wynagrodzeń i nie może mieć wpływu na podwyższenie potrąconego podatku od już wypłacanych stałych wynagrodzeń.

I. Przykład:
Pracownikowi wypłacono w dniu 1 stycznia 1924 r. tytułem miesięcznego wynagrodzenia stałego sumę 500,000,000 mk. od której potrącono, według skali, podanej w okólniku Ministerstwa Skarbu z dnia 18 grudnia 1923 r. L. DP.: 10402 (II) 23 przypadający podatek w wysokości 7 mil. mk. (według stopy procentowej 1,4%).

W dniu 10 stycznia 1924 r. wypłacono mu dalsze dodatkowe wynagrodzenie perijodyczne (miesięczny dodatek drożyzniany) np. w kwocie 100,000,000 mk.

Celem obliczenia stopy procentowej podatku od tego ostatniego wynagrodzenia przyjmuje się wypłacone już 1 stycznia 1924 r. 500,000,000 mk. wypłacane 15 stycznia 1924 r. 100,000,000 marek razem 600,000,000 mk. $\times 12 = 7,200,000,000$ mk., od której to sumy według skali, oznaczonej w wymienionym okólniku Ministerstwa Skarbu z dn. 18 grudnia 1923 r. przypada stopa procentowa 1,7 proc.

Służbowca winien przy wypłacie wynagrodzenia dodatkowego w dniu 15 stycznia 1924 r. w kwocie 100,000,000 mk. potrącić podatek w kwocie marek 1,700,000 mk.

II. Pracownikowi, o którym mowa w przykładzie I, w dniu 20 stycznia 1924 r. wypłacono:

1) Dalsze uzupełnienie miesięcznego wynagrodzenia w kwocie 50,000,000 mk.

2) Remunerację względnie zapomogę jednorazową w kwocie 200,000,000 mk.

Celem ustalenia stopy procentowej od tych ostatnich wynagrodzeń przyjmuje się wypłacone w dn. 1 stycznia i 15 stycznia 1924 r. wynagrodzenie 600,000,000 mk. wypłacane 20 stycznia 1924 r. 50 mil. mk. razem 650 milionów mk. $\times 12 = 7,800,000,000$ mk. Do tej kwoty dolicza się jednorazowe wynagrodzenie wypłacone 20-go stycznia 1924 r. w kwocie 200,000,000 mk., co stanowi sumę 8,000,000,000 mk.

Ponieważ stopa procentowa od 8 miliardów marek wynosi według skali podanej w wymienionym okólniku Ministerstwa Skarbu z dnia 18 grudnia 1923 r. 2 proc. przeto przy wypłacie od powyższych wynagrodzeń w dniu 20 stycznia 1924 r. w kwocie 250,000,000 mk. podatek, przypadający do potrącenia wynosić będzie 5 milionów marek.

KRONIKA.

„WIELKA MASKARADA“.

Staraniem Stowarzyszenia Rzemieślników urządzona zostanie pierwsza w tym karnawale „Wielka Maskarada“ w lokalu własnym przy ul. Piekarskiej, na dochód ruchomej kucznicy. Dla najpiękniejszych maseczek przewidziane są trzy cenne nagrody. Do tańca będą przygrywały dwie wojkowe orkiestry, bufet bogato zaopatrzony. Sala ogrzana. Komitet urządzający, przygotowuje wiele niespodzianek, że szerokie koła miłośników tańca, intrygi maskowej w dniu tym gremialnie zapelnia salę Stowarzyszenia Rzem. Chrześc. popierając tak wzniosły cel jakim jest ruchoma kuchnia, która karmi najbiedniejszą ludność naszego miasta.

TELEGRAMY LISTOWE.

Na mocy Rozp. Min. Poczty i Tel. dopuszczono zostać w ruchu wewnętrznym t. z. telegramy listowe z opłatą o 50 proc. niższą od zwykłej. Telegram taki winien być oznaczony znakiem TL, który włączony będzie do taryfy ogólnej. Do telegramu listowego dołączony być może na-

pis: „Poste restante“, wszelkie inne jak RP, TC, D itd. znaki do telegramów listowych zastosowania nie mają. Telegramy listowe nadawane i przyjmowane być mogą tylko w urzędach, które pełnią służbę całą dobę i nadawane tylko osobiście pomiędzy godz. 18 a 23-a. Telegramy tego rodzaju przesyłane będą w godzinach nocnych po wysłaniu telegramów wszelkich wyższych kategorii, doręczane zaś będą nie przez gońców, lecz wraz ze zwykłą korespondencją pocztową. Rozporządzenie to wchodzi w życie w dniu 15-go stycznia 1924 roku.

— WALNY ZJAZD ZJEDNOCZENIA POLSTOW. RZECZYPOSPOLITEJ odbędzie się w Warszawie w dn. 20 stycznia 1924 r.

Program Zjazdu jest następujący:
O godz. 9 i pół rano nabożeństwo w kościele św. Anny (po Bernardyńskim Krak.-Przedm. róg pl. Zamkowego).

O 11 godz. otwarcie Zjazdu przez Prezesa w sali Reursy Obywatelskiej (Krak. Przedm. Nr. 64) i powitanie gości.

1. Wybór prezydium zjazdu.
2. Sprawozdanie Wydz. Wykonawczego za okres od ostatniego Zjazdu.

3. Program działalności ZPS.

4. Referaty.

a) O ogólnym położeniu Państwa.

b) O zagadnieniach polityki ekonomiczno-gospodarczej.

c) Zagranicznej.

5. Dyskusja nad referatami i uchwały.

6. Wybór członków WW.

7. Zamknięcie Zjazdu.

8. O godz. 9 wieczorem zebranie towarzyskie.

Jeśli pp. delegaci przyjadą 19 stycznia, zechcą zameldować się w Sekretariacie Krakow.-Przedm. 7, gdzie otrzymają informacje o przygotowanym noclegu.

Tegoż dnia odbędzie się spotkanie wieczorem o godz. 8 w Tow. Wioślarskim, przy ulicy Feksal Nr. 19.

Zarządy Stowarzyszeń zechcą zawiadomić Wydz. Wykonawczy o ilości delegowanych członków, z podaniem nazwisk, którzy będą korzystali z noclegów.

Związek Polskiej Prasy Prowincjonalnej w zastępstwie Prezesa J. Radwana z Kalisza reprezentować będzie wiceprezes Związku p. Józef Sieciński redaktor „Głosu Ludu“ z Częstochowy.

— NA TARGU W PIĄTEK produkty niektóre staniały. Masło, którego kwarta kosztowała we wtorek do 10 milionów spadło na 450,000 do 5 milionów. Również uległy niższe jaja z 6 na 4 miliony za mendeł. Mięso nie zmieniło ceny.

Natomiast panowie piekarze trzymając się zasady że codzień musi być drożej podnieśli chleb o dalsze 20 tysięcy za bochenek dwukilowy.

— RUCH KOLEJOWY na drodze Kaliskiej dotychczas nie został uregulowany. Kurjer został skasowany inne pociągi chodzą ze znacznym opóźnieniem wskutek czego poczta nadchodzi do Kalisza o 24 godziny później.

— ZEBRANIE K.Z.O.R.

Zarząd Koła Związku Oficerów Rezerwowych ZZRP w Kaliszu podaje do wiadomości, że w dniu 12 stycznia 1924 r. (w sobotę) o godz. 19-iej odbędzie się zebranie Koła Kalisz. w P. K. U. Kalisz. na które są proszeni wszyscy pp. Oficerowie Rezerwy tut. Koła.

— WYBORY DO RADY MIEJSKIEJ.

Do dnia 10 stycznia 1924 roku do Komisarza wyborczego wpłynęły następujące listy kandydatów na radnych: Nr. 1 Żydowski Robotniczy Komitet Poaciej Sion — kandydatów 5; Nr. 2 PPS. — kandydatów 24; Nr. 3 Pol. Zjedn. Kom. wyborczy (Nar. Dem.) — kandydatów — 51; Nr. 4 Kom. wybor. Żydow. Zw. Robotniczego — kandydatów 3, Nr. 5 Demokr. Komitet wyborczy — kandydatów 25; Nr. 6 Zjedn. Żydow. Kom. wybor. — kandydatów 21; Nr. 7 NPR. — kandydatów 15 i Nr. 8 Komitet wyborczy Proletariatu miast i wsi (komunistyczny) — kandydatów 3.

Dotychczas listę kandydatów opublikował Demokratyczny komitet wyborczy, na który należy oddawać kartki z numerem piątym (5).

— CZYJ MANKIET FUTRZANY?

W komisariacie Pol. Pań. jest do odebrania mankieta damski futrzany, znaleziony na ulicy Wrocławskiej.

— KRADZIEŻ Z WYSTAWY.

Przez rozbicie szyby, przy ul. Kanonickiej 7, ze sklepu p. Steina Jakuba, skradziono 2 sztuki towaru wartości 100 mil. mk.

— KRADZIEŻ SANEK.

Uchodkiem Wiktorowi, zamieszkałemu przy ul. Arnyka 49, skradli, przez włamanie do wozu, sanki wartości 100 mil. mk.

— SYSTEMATYCZNA KRADZIEŻ.

W fabryce wódek B. Skassy przy ul. Nowy Świat, przy robieniu remanentu zauważono kradzież 200 litrów wódki, wartości 1 milarda mk. i węgla. Razem skradzione rzeczy przedstawiają wartość 500 franków złotych.

Energetyczne dochodzenie w toku.

— JAK SIĘ OCHRONIĆ PRZED ODMROŻENIEM?

Wobec silnych mrozów należy się chronić przed odmrożeniem, w skutkach bardzo bolesnym. Przedewszystkiem zaleca się bezwzględnie uodpornienie skóry przez zastosowanie, oblewając się zimną wodą, oczywiście w ograniczonym miejscu. Po dokładnym wysuszeniu skóry można ją lekko natrzeć wazeliną, zwłaszcza nos i uszy, najwięcej czule na odmrożenie. Ciepłe obuwie i szybki ruch zabezpiecza nogi od przemrożenia.

O F I A R Y:

Sprawozdanie z ofiar na dożywianie dzieci w szkołach powszechnych miejskich za czas od dn. 6 grudnia 1923 r. do dn. 5 stycznia 1924 r.

Przychód. Saldo na 6/XII 1923 r. 4.353.400, zwrot od dzieci 2.000.000, korpus podofic. 29 p. S. K. 18.000.000, Aleksandra Andrzejewska 690.000, zwrot od dzieci 685.000, Jackowski, Nawrocki, Banaszewicz i inni 1.000.000, Józef Antczak 2.240.500 zebrane na imieninach p. S.H., 1.500.000, inżynierostwo Brokmanowie 1.500.000, inżynierostwo Tymienieccy 5.000.000, P.P. i B. i Z. 1.000.000, zebrane w czasie świąt u pp. Sypniewskich 10.000.000 Pracownicy banku dla handlu i przemysłu 14.600.000 Członkowie Reursy Obywat. 30.000.000, pp. Kola-bińskich 1.000.000. Dyr. Cygański 5.000.000, J. Adamek 500.000, pp. Wize 1.000.000, Brawata 1.000.000, Dr. Koszutski 500.000, Szmalcman-Orski 5.000.000, Wład. Fedeki 2.000.000, Firma Szaub i Kozłowski 5.000.000, Własc. Restauracji „Europa“ 30.000.000, X.X. 559.500, Inżynierostwo Bujniczy 3.000.000, pp. Bednarkowie 5.000.000, Ogółem 152.328.400 mk.

Rozchód. Za zakupione 100 kg. kartofli p/g rach. 1.800.000, za zakupione 12,5 kg. smalcu p/g rach. 20.000.000, za zakupione 82 kg. fasoli białej i 137 kg. pęczaku p/g rach. 121.950.000, 82 kg. fasoli 69.700.000 i 137 kg. pęczaku 52.250.000, razem 121.950.000 mkp.

Saldo na 6 stycznia 1924 r. 8.578.400.

Wydział Szkolnictwa i Opieki Społecznej.

Na uruchomienie kuchni ulicznych, dalsze prowadzenie takowych następujące osoby i firmy złożyli:

WW. PP. Rajkiewicz 1 milj., NN 500 tys., Splaszewska 500 tys., Zagrzejewska 250 tys., przedstawiciele firmy Haberbusch i Schiel 1 mil. Wizowie 1 milj., Kononowicz 1 milj., Maciejewski 500 tys., A. Handke 2 miliony mk., Szaubi Kozłowski 2 miliony mk., zebrane w czasie świąt u pp. Sulimierskich 6 milj., mk.

Oprócz wyżej wymienionych ofiar pieniężnych otrzymano w naturze: od WW. PP. Gade 12 ścierek, firma Splawiszewski 10 kg. maki i 2 fartuchy dla służby, i sprzedano po niższej cenie worek kaszy, dyrektorowa Chrzanowska dwa czerpaki aluminiowe, Kurnatowski z Rusewa 56 kg. kaszy jęczmiennej, Centropasza 2 metry drzewa 4 cent. kapusty, Koszutska i Olszewska po 1 cent. cebuli, Kubasiak 2 butelki esencji octowej, Stankiewicz 1 worek maki żytniej, firma Paliwo sprzedała 3 i pół metra kartofli po cenie 650,000 mk. za cent., Piątkowski z Dembska 1 wóz kartofli, Hulewicz 3 kg. ryżu, Rydzewski 2 kg. ryżu, Biskupski 1 kg. ryżu, Ulrych 2 kg. ryżu, Kubasiak 1 kg. ryżu, Mystkowski 1 kg. ryżu, Ziolkowski 2 funty ryżu i Frytze 1 f. ryżu.

Za powyższe ofiary składa podziękowania Miejska Komisja Opieki Społecznej.

syndykat ten cofnął się od zawarcia transakcji.

Na ruchomą kuchnię składa 15,000,000 mk. oraz 10 centnarów drzewa Franc. Piotrowska.

GIELDA WARSZAWSKA.

New-Jork	9,750,000
Londyn	41,850,000
Belgia	420,000
Paryż	480,000
Szwajcaria	1,695,000
8% pożycz. złota	12,750,000
4% pożycz. prem.	615,000
Bony złote S. II A.	1,600,000
Frank zł. podatkowy na 12.1	1,901,000
Frank złoty obrachunkowy	1,900,000

Syndykat Rolniczy KALISKI Sp. Akc.

Centrala w Kaliszu, FILJE:

BLASZKI,
KONIN,
SIERADZ,
TUREK,
SŁUPCA,
UNIEJÓW

podaje do wiadomości, że ostateczny termin składania deklaracji od rolników na pokrycie zbożem pierwszej raty podatku majątkowego upływa z dniem 14-go STYCZNIA r.b.

Deklaracje przyjmuje i udziela odpowiednich wyjaśnień Główny Zarząd w Kaliszu i wszystkie Filje 35

NAJWIĘKSZY DZIENNIK PROWINCJONALNY
NAJPOCZYTNIEJSZE PISMO W WIELKIM
WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM I NA PRZYLE-
GŁYCH KRESACH

„EXPRESS LUBELSKI”

wydawany w wielkim stołecznym rozmiarze, redagowany żywo i interesująco, mając świetnie zorganizowaną służbę informacyjną

jest w skutek swej pożytności we wszystkich sferach
NAJLEPSZYM MIEJSCEM OGŁOSZEŃ DLA FIRM
HANDLOWO-PRZEMYSŁOWYCH.

Adres wydawnictwa: LUBLIN „Express Lubelski”
ul. Kościuszki № 8, skrzynka pocztowa Nr. 17

Biegła maszynistka

POSZUKUJE POSADY

Wiadomość w Redakcji
43 Gazety Kaliskiej.

Panienka

z dobrymi świadectwami
poszukuje miejsca do dzie-
ci na stałe lub na przy-
chodnie.

Wiadomość w redakcji.
25

Dwa pokoje z kuchnią

zamienię na pokój z kuch-
nią w okolicy ul. Stawi-
szyńskiej, placu kolegjalne-
go, Babinej. Wiadomość:
Stawiszyńska 4 m. 1. 13.

Szywane fraki farbami emalowymi

uznane w całym świecie za

niepiękniejsze i najtrwalsze

do mebli, drzwi, okien, podłóg, ścian, wani i t.p. nadeszły.

Główna sprzedaż w firmie **BRACIA ROTH**, Kalisz,
ul. Babina 29. 1317.

„RIPOLIN”

Niniejszym podajemy do wiadomości, że z dniem 1-go stycznia 1924 r. polowanie na gruntach parafii Rypinek t. j.: Lis, Piwonice, Zagorzynek, Rypinek, Stare-Miasto i Zawodzie wydzierżawiliśmy. Ostrzegamy pp. myśliwych o nie wkraczanie na powyższe tereny gdyż będą pociągnięci do odpowiedzialności sądowej.

J. Kaczorowski, R. Gruhn i L. Kaczorowski.

FABRYKI DROŻDZY!

UWAGA!

UWAGA!

Woskowy (parafinowy) papier bez chloru i kwasu, najlepszy środek do opakowania wyrobów drożdżowych w najprzedniejszym gatunku

wyrabia

„SOLALI”

Przemysł Papierniczy Sp. z o.o.

Żywiec, Małopolska

2490

2 Numery Naftowe Tygodnika dostaw

Na wzór specjalnych numerów Tygodnika dostaw a to:

Numeru Żelaznego

Numeru Drzewnego

Numeru Budowlanego

wydamy w lipcu b. r.

2 Numery Naftowe

Tygodnika dostaw

których zdaniem będzie zainformowanie wszystkich dzieł-

nic Polski z Małopolskim Przemysłem Naftowym.

Jednocześnie temuz przemysłowi przedstawiony

będzie całokształt wszystkich źródeł zaopatrzenia jego

potrzeb w granicach Polski.

Ogłoszenia, opisy, monografie, notatki i t. p. do powyższych numerów przyjmuje nasza Administracja oraz wszystkie Biura Ogłoszeń w Polsce po cenach naszej taryfy normalnej.

Wydawnictwo Tygodnika Dostaw
we Lwowie.

4712

Skład materiałów piśmiennych

przy kantorze drukarni

GAZETY KALISKIEJ

*Poleca wielki wybór papeterji, papieru, bile-
tów wizytowych, bibuły, piór, obsadek, ołów-
ków, atramentu, spinaczy, kalendarzy ścien-
nych i terminowych i t. d. które sprzedajemy po
cenach możliwie najtańszych.*

2458